

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U005435

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горішна Галина Михайлівна

2. Horishna Halyna Mykhailivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-12-2018

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 58.053.02

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 23.04.75

Тема дисертації:

1. Поезія Майдану у дискурсі української революційної поезії XX–XXI століття
2. Maidan poetry in the discourse of Ukrainian revolutionary poetry of the 20th – 21st centuries

Реферат:

1. Дисертація є першою спробою комплексного дослідження поезії Революції Гідності та модифікацій сучасної лірики руху Опору в контексті революційних віршів XX–XXI ст. У роботі висвітлено генезу революційної лірики, доведено, що поезія повстань засвідчує спадкоємність традицій. Критична рецепція теоретичних праць українських дослідників переконує у тяглоті традицій від стрілецької творчості та підпільної поезії до лірики опору доби незалежності. У контексті аналізу поезії руху Опору XX–XXI ст. висвітлено суспільно-історичні передумови її зародження, досліджуються наукові студії з філософії, історії, соціології, політології про історію та політичні обставини рухів Опору XX–XXI ст. Літературознавчо-теоретичні засади роботи сформовані на основі праць С. Андрусів, У. Еко, О. Забужко, О. Кузьменко, Н.

Мусієнко, М. Павлишина, Я. Поліщука, Т. Салиги, Л. Сеніка, Л. Таран, І. Франка, О. Чебанюк, І. Яремчук та ін. У ході аналізу з'ясовано, що вірші кризового періоду слід розглядати як знаки культури у тісному взаємозв'язку автор – текст – реципієнт. Тому в цьому контексті – визначальна роль рецептивної естетики у сприйнятті таких новотворів. Особливу увагу зосереджено на антропологічній інтерпретації художнього тексту, а також на модифікації віршів з естетичних на соціологічні. Тому першорядним методологічним засобом вважаємо рецептивну естетику, крізь призму якої увиразнюється сугестивна наповненість лірики Майдану і, що важливо, окреслюється творча її рецепція читачем. Цілісний аналіз поезії Революції Гідності дає підстави стверджувати, що Перша світова війна стала платформою для розвитку і накопичення традицій національно-визвольної творчості, насамперед ідеться про стрілецьку творчість і вірші про бій під Крутами, які зіставляються з поетичними текстами інших зламних епох. Простежено вплив символістських тенденцій через систему образів-символів у повстанських текстах. У цьому аспекті увиразнено образ поета-воїна, зокрема артикульовано наявність у нього моральних і духовних характеристик. Поезія Другої світової війни та післявоєнного періоду посідала важливе місце у формуванні національно-визвольної ідеології українців. Проаналізовано вплив соцреалізму на літературну творчість українських митців, окреслено тогочасні умови творення літератури, її вихід у підпілля, доведено вплив на неї колоніальної залежності України. Дослідження поетичних текстів дає підстави розглядати творчу діяльність поетів у тих умовах як один із видів збройної боротьби. Наголошено на документалізмі поезії, оскільки за часів тотальних суспільних заборон і нищення української культури, саме література була своєрідним щоденником історичних подій. Нині в українській посттоталітарній теорії Помаранчеву революцію називають «національним фестивалем», або карнавалом. Зосереджено увагу на ролі гумору і сміху задля збереження емоційної рівноваги протестувальників. Поезія Революції Гідності перейняла пафос естетизації героїки і смерті, властивий поезії національно-визвольної боротьби минулого століття. Однак, осучаснивши підпільну поезію, вона створила власні естетичні коди. Майданній ліриці притаманні стильові конвергенції, що виражають хаотичність світобачення революціонера і найповніше реалізуються в синтаксисі (обірвані, неповні, називні речення), риторичності (використання знаків оклику, інверсії) тощо. Художніми домінантами поезії Революції Гідності вважаємо: символічність, експресивність, сугестивність, апокаліптичність, екзистенційність та ін. У ній досліджено оригінальність втілення фольклорної символіки, що засвідчує етнічну ідентичність. Експресивність зумовила сугестивний складник революційної лірики. Психологічне неприйняття масових смертей в центрі столиці незалежної держави стали причиною своєрідної віршотерапії, тобто поетичної саморефлексії. Апокаліпсис мислиться як страшна реальність буття, що визначає катастрофічний топос Майдану. Наголошено, що автосугестія апокаліптичної дійсності й спровокувала стихійну креативність під час Революції Гідності.

2. Thesis for a Candidate Degree (PhD) in Philology, Specialty 10.01.01 – Ukrainian Literature. – Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ministry of Education and Science, Ternopil, 2018. The dissertation is the first attempt of thorough research into Dignity Revolution poetry and the modification of modern Opposition poetry in the context of revolutionary poems of 20th – 21st century. The work presents the genesis of the revolutionary poetry indicating the inheritance of traditions embodied in the resistance poetry. The critical reception of Ukrainian scholars' theoretical works convinces us of continuing traditions from Riflemen's poems and underground poetry to resistance poetry of the independence period. Analyzing the resistance poetry of the 20th -21st centuries, the research illustrates social and historical preconditions for its occurrence, investigates into scientific research in philosophy, history, sociology, political science related to the historical and political circumstances of the revolutions of the 20th-21st centuries. Literary and theoretical grounds of the research are based on the works of: S. Andrusive, U. Eco, O. Zabushko, O. Kuzmenko, N. Musiienko, M. Pavlyshyn, T. Salyha, L. Senyk, L. Taran, I. Franko, O. Chebaniuk, I. Yaremchuk and others. The analysis defines that the poems of a critical period should be regarded as signs of culture in close interaction between the author-text-recipient. Consequently, the receptive esthetics plays a crucial role in perceiving these recently composed poems. Close attention is paid to anthropological interpretation of a literary text and to modification of pragmatic functions from esthetic to sociological ones. Consequently, the major methodological means is considered to be receptive

esthetics with the help of which suggestive content of Maidan poetry becomes distinctive, and what is more, readers' reception is explained. Thorough analysis of Dignity Revolution poetry enables us to state that World War I became a background for development and accumulation of writing traditions related to national liberation starting with Riflemen's poetry and Kruty battle poems which are compatible with poetic texts of other determining epochs. The influence of symbolistic tendencies has been traced out through the system of images and symbols occurred in resistance texts. The World War II poetry and post-war poems had a significant influence on formation of Ukrainian national oppositional ideology. The impact of social realism on literature of Ukrainian writers has been analyzed, the conditions of literary creative process of that time has been defined, the reasons for literature going underground has been explained and the influence of Ukrainian colonial dependence on literature has been determined. The analysis of poetic texts enables us to consider poets' working in those conditions as a means of armed opposition. The investigation indicates the documental feature of the poetry, since it was literature that served as a chronicle of historical events at the times of total social bans and destruction of Ukrainian culture. In contemporary Ukrainian post-totalitarian theory, Orange revolution is called a "national festival" or carnival. The texts are filled with humour and wit in order to preserve the emotional balance of the rebels. Dignity Revolution poetry has inherited the pathos of esthetic depicting heroism and death typical of national resistance poetry of the previous century. However, having modernized underground poetry, it has composed its own esthetic codes. Maidan poetry is characterized by strong stylistic convergences which reveal revolutionaries' chaotic outlook and are mostly realized in syntax (short, eclipsed, nominative sentences), rhetoric sentences (with exclamation marks, inversion). The esthetic dominants of Dignity Revolution poetry are considered to be symbolism, expressiveness, suggestivity, existentialism, apocalyptic nature and others. The original embodiment of folk symbols is found out in the poetry what indicates ethnical identity. Expressiveness caused suggestive component of revolutionary poetry. Psychological unacceptance of massive deaths in the capital city centre of the independent state was the reason for so called 'poetry therapy' what can mean poetical self-reflection. Apocalypses is thought to be a horrible reality that defines disastrous Maidantopos. Self-suggestion of apocalyptic reality is indicated to have caused spontaneous creativity during Dignity Revolution. Key words: Maidan poetry, modern poetry, Riflemen's poetry, Kruty battle poems, resistance poetry, revolutionary poetry of the 20th century, spontaneous creativity, poetics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лабашук Оксана Василівна

2. Labashchuk Oksana Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Анатолій Олександрович

2. Tkachenko Anatoliy

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Роздольська Ірина Володимирівна

2. Rozdolska Iryna Volodymyrivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ткачук Микола Платонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ткачук Микола Платонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.